

CAMBO II
EENS MARINIER ALTIJD MARINIER
QUA PATET ORBIS!

CAMBO II

Eens marinier, altijd marinier

qua patet orbis!

Edwin Eekhof

© 2023 Edwin Eekhof / Uitgeverij U2pi

Titel: Cambo II, Eens marinier, altijd marinier

Auteur: Edwin Eekhof

Redacteur: Gijs van de Logt

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9329 966 5

NUR: 320

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Termen & afkortingen

Binnen het komende verhaal worden termen en afkortingen gebruikt die ten tijde van de deelname van het Korps Mariniers aan de VN-vredesmissie in Cambodja in 1992-1993 tot de volksmond der manschappen behoorden, maar niet voor iedereen gesneden koek zijn. Daarom staan ze hieronder in alfabetische volgorde uitgelegd. Leer ze niet uit het hoofd, maar kijk indien nodig even terug.

Cambo II = De binnen de troepen gangbare benaming voor het tweede gedeelte van de vredesmissie in Cambodja. Een tweede groep, waaronder Edwin Eekhof, over wie het verhaal gaat, loste “Cambo I” af.

COM = Contact Oud- en actief dienende Mariniers
Drietonner = legervrachtwagen gebruikt voor voedseltransporten of het verplaatsen van relatief grote aantallen militairen (geweergroepen/pelotons).

Geweergroep = groep van acht personen, de leidinggevenden sergeant en korporaal en zes mariniers.

KIM = Koninklijk Instituut voor de Marine

Laro = Landrover

Maat/Kameraad = binnen het verhaal (vooral) gebruikt als gangbare term voor (collega-) “marinier”, en dus niet te verwarren met de algemenere betekenis “vriend”.

Peloton = drie geweeegroepen samen met een pelotonsstaf (totaal ongeveer dertig personen).

R&R = Rest&Recreation. De benaming voor de rustperiode, die iedere militair tweemaal kreeg gedurende Cambo II.

PC = Pelotons Commandant

ML = Mountain Leader

Proloog

Kabááám!...

...Ik schoot rechtop, maar verstijfde direct tot een standbeeld. Ondanks dat ik wakker schrok wist ik dat mijn bed zojuist gekraakt had alsof het zijn laatste adem uitblies, net zoals de hele barak. Een mijn, schoot er door mijn hoofd, dat moest haast wel. Maar dat dit zó hard zou klinken...

Weliswaar lag het Cambodjaanse dorpje Chok Chey langs alle kanten rondom de kleine militaire VN-basis waar ik intussen ongeveer twee weken met een gedeelte van de Nederlandse afvaardiging elitetroepen – ofwel het korps mariniers – gestationeerd was, maar dan nog moest de ontploffing een eindje verderop geweest zijn. Hoewel? Het zachtere geluid van neerkomende houten brokstukken klonk verdacht duidelijk. Maar hoe kon dat?

Toen werd het stil. Zo stil als het er normaal gesproken nooit was. Er waren altijd wel geluiden van tropische insecten, of andere dieren, of stemmen, ook laat in de avond, maar alleen mijn sterk versnelde ademhaling en hartslag bleven over. Mijn poriën stonden wagenwijd open, maar niet door de hoge temperatuur. Daar was ik al aan gewend. De jongens, schoot het door mijn hoofd. De meesten die net als ik geen dienst hadden zaten toen

ik naar bed gegaan was naar een film te kijken in de gloednieuwe relaxhoek van de net verbouwde en heringerichte centrale ruimte, met behulp van de videorecorder en op de TV die ik enkele dagen ervoor gehuurd had in het nabije Poi Pet, de grensstad met Thailand, om de jongens een mogelijkheid tot ontspanning te bieden. Dat was geen overbodige luxe na een indrukwekkende begintijd.

Omdat ik later die nacht op radiowacht ingepland stond, had ik de verleiding weerstaan om mee te kijken en was ik extra vroeg platgegaan, in de eveneens nog gloednieuwe stafruimte. Ik had moeite gehad om in slaap te komen door het gebulder van de jongens. Het was duidelijk een komische film, en uit sommige kreten bleek dat ook vrouwelijk schoon niet ontbrak, maar het was geen moment in me opgekomen te vragen of het rustiger kon. Ik wist intussen dat de jongens zich broodnodig moesten kunnen ontladen, als het even kon. Ten slotte was ik blijkbaar toch in slaap gevallen, en nu was het ook daar muisstil.

Plots ontwaakte ik opnieuw, niet letterlijk dit keer, maar uit mijn shock. ‘Erwin,’ mompelde ik voor me uit. ‘Ik moet weten of hij oké is.’

Erwin was mijn allerbeste maat, professioneel gezien, maar ook als vriend. Hij was eveneens Hagenees en van rang marinier der 1e klasse, de zogenaamde “arctic trainingen” in Schotland en Noorwegen hadden we de voorgaande jaren samen doorlopen, en we waren eerder al

samen ingedeeld bij de 120 mm mortiersectie. En tussen dit alles door gingen we op vakantie met onze vriendinnen. Gaandeweg hadden we elkaar diepgaand leren kennen.

Erwin deed aan atletiek en was jaloersmakend fit en snel, hij was zelfs derde geworden op het NK honderd meter sprint. En hij was oersterk, scherp van geest en zintuigen, bezat net als ik een natuurlijk kompas voor gevaar, en behield zijn kalmte en de regie onder alle spannende omstandigheden die ik eerder met hem maakte. Ik vertrouwde hem als geen ander, om niet te zeggen blindelings, als mijn duidelijk zwaarder bewapende chauffeur en persoonlijk beveiligiger op straat – zelf droeg ik doorgaans alleen een pistool. De staf wist dit ook, en hechte hier zelfs zo veel belang aan dat ze zijn gewoergroep gedurende de missie duidelijk vaker naar Chok Chey zouden laten rouleren.

Haast tot mijn eigen verwondering baande de training en opleiding die ik de voorgaande jaren binnen defensie genoten had zich automatisch een weg naar buiten, waardoor ik besepte dat Erwin van secundaire zorg was. Eerst moest duidelijk worden wat er aan de hand was, of er doden of gewonden gevallen waren, of er hulp geboden moest worden aan wie dan ook. Ik vloog het bed af, en knalde in het pikkedonker met mijn hoofd tegen de draagbalk in het pad tussen de stretchers, die op deze snelheid een stuk dichterbij bleek. Ik zou er een dik, blauw aandenken boven mijn rechteroog aan overhou-

den, maar vooral gold: nu was ik écht wakker.

‘Henk!’ schreeuwde iemand een eindje verderop met van paniek overslaande stem uit, terwijl ik intussen zo snel ik kon mijn broek aantrok.

‘Ja, ik ben hier!’ reageerde een andere stem, en toen ging het snel, maar voordat de chaos losbarstte bulderde sergeant-majoor Kruithof zijn boodschap in de rondte: ‘Antitankmijn vlakbij ontploft! Mannen, onderzoek het..., snél, mogelijk gewonden!’

Kruithof was als “uitvoerend leidinggevende” belast met de dagelijkse leiding over de manschappen van ons kampement, fungeerde als zodanig als aanspreekpunt, en zal daardoor nog een aanzienlijk deel van dit verhaal gaan uitmaken. De hoogst leidinggevende over het kamp was PC Brinkman, in de rang van 1e luitenant, en die nam de overkoepelende besluiten, stond primair in contact met het basiskamp en de hoogste legerleiding aldaar voor intern overleg, voerde de gesprekken met delegaties van diverse partijen die het kampement bezochten etc. Kruithof vormde de schakel tussen Brinkman en de manschappen. Over de positieve invloed van Brinkman op missie Cambo II, wat mijn kampement betrof nochtans, en zijn over zijn persoonlijke ervaringen daarbij, valt vermoedelijk een boek op zich te schrijven, maar omdat hij voor mij persoonlijk een veel minder grote rol gespeeld heeft, blijft het binnen dit verhaal bij deze constatering.

Hooguit een halve minuut na Kruithof’s schreeuw

stond ik buiten, volgens voorschrift gekleed, met een zaklantaarn mee, en met slechts een licht gevoel van angst, maar eerder van alertheid en een ander soort spanning die hoorde bij mijn wil om te kunnen helpen.

‘Erwin!’ brulde ik, want voor hem was ik wel bang, en deze ene poging om hem te vinden had toch geen invloed op mijn verdere handelen. Maar reactie bleef uit. Sommige collega’s bleken nog sneller geweest, en men liep kriskras door elkaar. Mijn huid tintelde, omdat ik hun extreme alertheid voelde. Eén van hen, en ik zag zo snel niet wie het was al was het niet Erwin, verdween om de hoek van de barak. Zijn gebogen lichaamshouding en afgewende gezicht spraken boekdelen. Hij verschuilde zich, omdat hij dichtsloug en niet meer durfde te kijken, hoe getraind hij ook was.

Ik had andere prioriteiten, liep in de richting van waar het meeste rumoer kwam en ontwaarde juist de in het donker slechts vage contouren van de krater die de ontploffing achtergelaten had, toen een stem boven alles en iedereen uitriep: ‘Rúnd, het is een rúnd! Geen gewonden! Ik herhaal: géén gewonden!’

‘Geen gewonden inderdaad!’ bevestigde een andere stem, terwijl ik met mijn zaklantaarn richting de barak scheen, waarin diverse mijnscherven diep doorgedrongen bleken. We mochten van geluk spreken dat hij van keihard mahoniehout was, maar dit was niet wat me vooral trof.

Want daar stond een Cambodjaans vadertje, sterk ver-